

ఇక చెప్పి రాజాధిరాజు కలిసియును మునులవలన
 ఆంధ్రులకు కలిగిన కష్టమును తేమిలే యని యాడు
 గవచ్చుము. చెప్పిన రాజాధిని అందుచేయును. సగ
 మునకు సైన్యాదున దేశము అనందించిరి. వచ్చు
 చున్నదన్న సంగతి అందుకు తెలిసిదియై
 కాని మనకొరకు భిన్నులై ధనుమ మనము
 యిచ్చురాదానో మాదాద వంశి అయినవలె దేశ
 మనని నాధిపతియై మెట్టాదు ప్రాజ్ఞులనందున్న

వాస్తవ

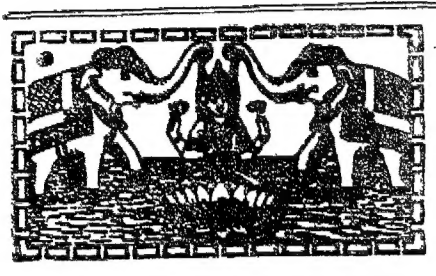
జీవితవాస్తవ

అనా సమాజమునందు పాపములను
మహాపురి బహుత్వము
సిద్ధుల పరిశ్రమమునకును పై
యిగారి ఉత్సాహము
అపరాధములకు గావించునట్లు
మనమును మోక్షమునకు
మొనరులై ప్రసాదమును 16 వరు
నందియిరి
ఇది కథామంత్రి సామ్యముగార్చి సిద్ధుల
అలవిడి

విశేషవాస్తవ

ప్రపంచాధికారమునకి విశేష ప్రతిభను
తేదివారి

స్థానికవాస్తవ

ఆంధ్రవత్తి

1933 సం. జూలై నెల 14-వ తేది
శుక్రవారము

పరిశ్రమల సమావేశము:

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

సిద్ధులలో నిన్నటిదినము పరిశ్రమల
సమావేశము గూడెను. పంచదారసమా
వేశము విఫలమయినప్పటికి పరిశ్రమల
సమావేశము గూడుటవలన, విశేష
ప్రోత్సాహము గలుగుజాలదు. రెంటికిని
ఒక్కరికిని పరిశ్రమ గలుగునా యను
సందేహము ముదయించును. భాజప్రతినిధి
గారు పరిశ్రమల సమావేశమును ప్రారం
భించిరి నర ప్రాంతం నాయకుగారు సభ
కధ్యక్షత వహించి, కార్యక్రమమును ని
రూపించి, సభావ్యవహారములను ప్రతికలు
రిపోర్టుచేయుటకు ఏలు తేదని తెలుపు
టచే, ఈ సమావేశమునం దేమి జరుగు
చున్నదో తిన్నగ గ్రహించుటకు ప్రజల
కవకాశముండదు. ఈ సమావేశ
మువలన పారిశ్రామికాభివృద్ధికి విశేష
ప్రోత్సాహము గలుగునను సూహ బల
పడకున్నది. రాజప్రతినిధిగారు సభను
ప్రారంభించుచు, వివిధ రాష్ట్రముల
ముల లోని పరిశ్రమల బాధ్యత
గలమంత్రులవశమున దున్న వనియు, ఈ
సమావేశము వారిలో వారు సంతరించి
కొనుట కవకాశము నొసగుచున్న
దనియు, తెలిపిరి. కాని, ఏ రాష్ట్రము
నందును పరిశ్రమల విషయమున ఎంచ
దగిన కార్యోత్సాహము గనిపించుట
లేదు. యంత్రపరిశ్రమలకు ధన మధికము
గ గావలయును గాన, అది సాధ్యపడదం
దురా? ప్రతిగ్రామమునందును గల చేతి
పరిశ్రమల నయినను ప్రోత్సాహపరచు
టకు నిర్ణీతమగు కార్యక్రమము గలదా
హిందూ దేశమునందు కొన్ని సంవత్సర
ములనుండియు, కర్షకుల ప్రధానగృహ
పరిశ్రమగ భావింపవలయునని, అత్యంత
తాందోళనము నలుపుచున్నపుడు, వివిధ
రాష్ట్రముల ప్రభుత్వములు లీ దేశమున
జరుగనపుడు, శుష్కపదార్థములవలన
నేమి ప్రయోజన మేముండునో గ్రామ
పరిశ్రమలు చాల ముఖ్యమని రాజప్రతి
నిధిగారు ముచ్చటించిరి. నిజమే. కాని,
గ్రామపరిశ్రమల పునరుద్ధరణవిషయమున
అవలంబించబడిన కార్యక్రమము అత్య
ల్పము. ఈ కారణముచే, కేవలవ్యవ
సాయముపై నాధారపడిన కృషివలన

వేరుబడికొనలేక, నారు నానాటిక
కృషిచేయుచున్నది. పరిశ్రమల లింగము
కార్యవాతముగ నున్నను, సిద్ధులసమా
వేశమువలన, పారిశ్రామికాభివృద్ధి కే
మయిన ప్రోత్సాహము గలుగునేమో
చూడవలయును.

వేరుబడికొనలేక, నారు నానాటిక
కృషిచేయుచున్నది. పరిశ్రమల లింగము
కార్యవాతముగ నున్నను, సిద్ధులసమా
వేశమువలన, పారిశ్రామికాభివృద్ధి కే
మయిన ప్రోత్సాహము గలుగునేమో
చూడవలయును.

ఆంధ్రవత్తి
సామ్యము:
సిద్ధుల జీవిత

ఇంతకు పూర్వము రాజ్యాంగసంస్క
రణములూర్చి ఏమయిన ఆశలు మిగిలి
యున్నను, ఇండియామంత్రిగారియొక్క
సామ్యము మూలమునను, హెయిలీగారి
ఆర్థిక ప్రతిపాదనములమునను నవి పలు
పురకుతోలిగి, భ్రమ పీచుచున్నది శ్వేత
ప్రకారకు లగు ఇండియా మంత్రిగారి
దానిని విఫలము గావించ నెంచుచుండ,
తదితరులవిషయమును విచారించ నవసర
మేముండును? ఏ రిచ్చిన సామ్యముబట్టి
రాష్ట్రమంతటమీద మయినను లభించు
టకు ఏలు తేకుండ శ్వేత సీనది రాష్ట్ర
ములలో మంత్రులకు సంయుక్త బాధ్యత
యొడవీలులేదు. ప్రత్యేక పోలీసు శాఖను
వేరు చేసి గవర్నరుగారి యధీనము కుండి
దీని నుంచవలెను. గవర్నరులకు అధికా
రుల సహాయముండవలెను? వారితో
గవర్నరుగారు యోచించు చుండురు.
మంత్రులనిగూర్చి ఏమి గవర్నరుల
కెప్పటి కప్పుడు చెలుపుచుండురు. సివిలు
నర్వసు ఉద్యోగులకే యిందులకు నియ
మింపబడుదురు. ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహక
సభ్యుల స్థానమును ఏ రాక్షసింతురు.
వీరికి శాసనసభపట్ల ఎట్టి బాధ్యత లేదు.
ఇంతయు గాక, ప్రజలచే నెన్నికొనబడని
వారు మంత్రులుగగూడ నియమింపబడు
దురు. రాష్ట్రమంతటమీదను నిష్కలము
జేయుట కిది చాలక, హోరుగారు రెండు
శాసనసభ లుండవలెనని గూడ కోరిరి.
హెయిలీగారి లిటివల ఆర్థికస్థితిగూర్చి తెలు
పుచు, ప్రపంచ స్థితి చక్కబడినగాని,
హిందూ దేశస్థితి చక్కబడదనియు,
అప్పుడుగాని రాష్ట్రములకు డబ్బుదొరక
దనియు, అంతవరకును సంస్కరణము
లను కొనసాగించ వీలులేదనియు, దెలిపి
యుండిరి. హోరుగారును, వీరివాదము
తో నేకభవించిరి.

హోరు హెయిలీగార్ల సామ్యము జా
చిన, శ్వేతప్రకారకులకును, డైరెక్టుల
కునుమధ్య ఎంచదగిన భేదము లేదని విది
త మగుచున్నది. హిందూ దేశమునం
దత్యంత సహకారవాదులలో గూడ
హోరుగారి సామ్యము భీతిని పురికొల్పి
నట్లు, నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి.
కేంద్ర ప్రభుత్వవిధాన మటుండ, రాష్ట్ర
య విధానము విషయమున గూడ ఆశ
లేనిచో, జాయింట్ కమిటీ విచారణ
జోలు అట్లహాసములన నేమి ప్రయో
జన ముండును? అసానీయే టుడు పెన్ను
వార్తల ప్రకారము, ఇండియామంత్రిగారి
సామ్యమువలన దేశమున గలిగిన ఆశా
భంగమును, విముఖతను ఇండియా
ప్రభుత్వమువారు కడు జాగ్రహితతో
విచారించుచున్నారనియు, హిందూదేశ
శాఖిప్రాయమును ఇంగ్లండుకు చెలుపు
టకు వారు ఉద్యక్తులై యున్నారనియు,
నూచింపబడినది. హోరుగారి సామ్యము
బట్టి బ్రిటీషు ప్రభుత్వోద్యోగముగూర్చి
అనుమానము తేర్చిన వనియు, ఈ
విషయమై కలిగినభీతిని తొలగించినగాని
ప్రయోజన ముండదనియు, సిద్ధులలో
గూడిన వివిధ రాష్ట్రమంత్రులును
దెలిపిరట. ఇండియా ప్రభుత్వకార్యనిర్వా
హక సభ నిన్నటిదినము గూడెను గూడ
తెలియుచున్నది. మొత్తము సూచించు
మంత్రివర్యుల నలంకరించి, ద్వంద్వ
ప్రభుత్వవిధానమును నిర్వహించుచున్న
వారిలోనే హోరుగారి వైఖరివలన
తీరని యనంత స్థితి జనించి
నపుడు, తక్కువగలవారిలో గలుగు
టలో వింత ఏమి గలదు? రాష్ట్రము

స్వతంత్ర్యమును సలంపితపరచుటకై
జరుగు ప్రయత్నములను నిరసించుచు,
వివిధ రాష్ట్రముల మంత్రు లొక్కటన
గానించుటకుగూడ నిశ్చయించిరట.
కాని, వీరిలో తెలివయలబడి యం
తయు, పురాణ పై రాగ్యము వలె,
తొలగిలికావేళముతో సంకల్పించునా,
లేక ఏ రిందులకు ఫలప్రద మగుదర్శన
గైకొని తమ యభిప్రాయమును బ్రిటీషు
ప్రభుత్వమువారికి అసందిగ్ధముగ చెలి
పెడరా? ఇండియా మంత్రిగారికన్నను,
హిందూదేశాధికారులలో నెక్కువ ప్రా
మాణికు లింకొకరు లేరు. వీరిచే సర్వాధి
కారమును చెప్పవచ్చును. వీలే, రాష్ట్రము
స్వతంత్ర్యమునగూడ విఫలపరచునెంచి
నపుడు, తదితరులవిషయమై యెట్టియాశ
యుండును? ఈ కారణముచే ద్వంద్వ
ప్రభుత్వమును నిర్వహించుచున్న మం
త్రులలో గూడ అలబడి ఏర్పడుటలో
వింత లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు
ప్రజలకు బాధ్యత వహించుటకును,
ప్రజాభిప్రాయమును తెలుపుటకు వీరు
బద్ధకంకలు లని తెలిపెడి ప్రతినిధి
మగుచో, హిందూదేశమంతటాభి
ప్రాయమునయినను బ్రిటీషు ప్రభుత్వము
నకు అసందిగ్ధముగ చెలుపుట యవసర
మగును. ఇది వారి కనిపించుదర్శనమగు
చున్నది. ఇంతవరకు డైరెక్టు లొక్కచే
హిందూదేశ సంస్కరణములకు తీవ్ర
ప్రతికూలు రనుభూతిప్రాయము వ్యాపింప
జేయబడెను. ఈ విషయమై వాదప్రతి
వాదములు చెలరేగును. కాని, కాలము
గడచినకొలదిని, డైరెక్టులకు ను,
జాతీయ ప్రభుత్వాభిమానులకును సార
మునందు ఎట్టిభేదము గనపించుటలేదు.
ఇట్టియాహా పూర్తిసహకారవాదులలో
గూడ గలిగినది. తా మిందుకనియేనా,
కాంగ్రెసును అణచివేయుటకు తోడ్పడితి
మని, యొక మంత్రి ప్రస్తావించెనట. ఇక
నయినను వీరికి భ్రమ తొలగుట మేలే
యయినను, స్వేచ్ఛాసంపాదనవిషయగూర్చి
దేశకారము లభింప దని గ్రహించి, ఏ
రందుకు తోడ్పడెదరా?

మద్యపానప్రోత్సాహము ప్రైమువత్తిక
ఆర్థికసమావేశముమద్యపానప్రోత్సా
హముగూర్చి విచారించుచున్నందులకు,
ఆంగ్లో-హైదరాబాద్ ప్రతిక కర్తవ్యం నంత
సముగలుగుట వింతగాదు. హిందూదేశ
మున వివిధరాష్ట్రములలో మద్యపాన
నిషేధము గూర్చి ఆశురముప్రబలి
యున్నను, శాసనసభలు నిషేధ
తిర్మానముల గావించుచున్నను, అవి
ఫలించుచున్న గనిపించుచున్నది. సం
స్కర్తలు తరుచుగ ఆంగ్లో-హైదరాబాద్
ప్రతికదూషణలకు గురియగుచున్నారు.
కాని ప్రపంచ ఆర్థికసమావేశమునందు
త్రాగుడును ప్రోత్సాహపరచు తెలులని
చర్చించబడుటచే, ఈ ప్రతికలకు కొంత
సంతృప్తిగలుగుచున్నది. దీనికి ఫలముగ
హిందూదేశమున త్రాగుడు ఇంకను
పెరుగుచో, వీరికి మరంత ఉత్సాహము
గలుగుదురా? ప్రైమువత్తి ఇండియా
ప్రతిక, త్రాగుడు ప్రోత్సాహముగూర్చి
నర జార్జి రిసీగారు హిందూదేశముమీ
మున దెలిపిన యభ్యంతరము గూర్చి
యిటుల యభిప్రాయము తెలిపెను.
“హిందూదేశ వైఖరిగూర్చి నర
జార్జి రిసీగారు రెండు కారణములను
దెలిపిరి. ఒకటి శీతృష్టి. రెండవది
మహమ్మదీయుల ప్రాతికూల్యము. అందు
వలన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు త్రాగు
డును ప్రోత్సాహపరచజాలరని, రిసీగారు
చెలిపిరి. కాని మహమ్మదీయులు మాత్ర
మే గాక, బాంబాయిరాజధానిలో హిం
దువులు గూడ మద్యపాననిషేధమును
ప్రవేశపెట్టుటకు నిశ్చయించుకొనినను,
అందువలన, అమెరికాలో మద్యపాన
నిషేధపరిపాలనము జరుగము గాంచెను.
అమెరికాదేశముచే ఎక్కువగ తాగించు
టకు మార్గముల నికమిద సరయ
వలెను... ప్రెంచిమంత్రి యగు సారట్

ఈ విషయమై తగినప్రతికీయ వైఖరి
బడు నను నమ్మకము గలుగకున్నది.
హిందూదేశాధికారులకు కార్యం
ప్రైములో గలుగుచున్న అవమానములను
సుందరంగా వివరించిన రిసీగారు, వివర
మౌనమువిధారితముగ నుండ గలవు.
ఇట్టి స్థితిలో హిందూదేశము స్వేచ్ఛ
బడయ నంతవరకు విదేశభారతీయులకు
గాను తాత్కాలిక ప్రాంతముల కొన్ని
జరిగినను, ఫలప్రదమగు ప్రతికీయ అన
లంబించుట నను నాశ పరచుచున్నది.
ఆర్థికసమావేశము.
ఆంగ్లో-హైదరాబాద్ వివాదము
ఆర్థికసమావేశమునందు గల వివాద
ములకు దోహద, వివిధ ప్రతినిధి,
ఆంగ్లో-హైదరాబాద్మును గూడ జత
జేసిన ఇంగ్లండు బర్లెండునుండి
భూముల పన్నులను వసూలు
చేయుట లేదని, ఇతడు
వాదించగ, అధ్యక్షుడి విషయమును
చర్చించ వీలులేదని నిర్ణయించెను. అధ్య
క్షునకును వివిధప్రతినిధికి మధ్య వాద
ప్రతివాదములు చెలరేగును. విమర్శ,
వివిధప్రతినిధి సభనుండి వెడలిపోయి,
తన ప్రసంగమును ప్రకటించెదనని, వెల్లడి
జేసెను. మొత్తముమీద ఆర్థికసమా
వేశము నెడర్చుననినసమన్వయ కేక
ములు గలవు. వివిధజాతుల హైదరా
బాదులో మార్కెట్ గుగంపరవరకు ఆర్థిక
వ్యవహారములలోగాని, మరి యెంతవర
వ్యవహారములలోగాని, అంతస్పృహము
కునురుట దుర్లభమని, విదిత మగు
చున్నది.

కడపటివార్తలు

మదరాసు సర్దును జనరలు

నర ప్రాంతం కానరుగారు నియమింప
బడిరి

(స్వతంత్రభాగం)
ఉదయమండల జూలై 14:-

మేజరు జనరలు నర ప్రాంతం కానరుగారు
(బొంబాయి) మదరాసు ప్రభుత్వసలహా దాతగా
గారికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే నియ
మింపబడిన రూపక తెలియచున్నది. (తంకి)

పర్లకుటి ఇష్టాగోష్ఠి

మహాత్ముని ప్రకటన సాయంకాలము
సమావేశములో వెలుబడుట

శ్రీనివాస శాస్త్రి గాంధీగార్ల
సంప్రదింపులు

పూనా, జూలై 14:-

పర్లకుటి ఇష్టాగోష్ఠి మూడు గంటలు జరిగినది.
వెనుకటి రెండు దినములవలె గాక నేడు నాయ
కుల పెదవులు పెదబులేదు. ఎట్టి నిర్ణయము చే
యలేదని మాత్రమే తెలిపిరి. పర్లకుటి సాయ
ంకాలము సమావేశములో
విశేషపడునదియే వీరు అభిప్రాయపడిరి. సాయం
కాలము సమావేశములో గాంధీగారు భావికర్త
వ్యయము గూర్చిన ప్రకటన గావించెదనని రూపక
గా తెలియచున్నది

తెలుగు ఆనందబ్రహ్మ శ్రీనివాస శాస్త్రిగారింక
ను పూనాలోనే యుండుటకు ప్రయత్నములు
చుననియే భావించుచున్నాడు. మహాత్మునితో
వీరు నిర్ణయ సంభాషించుచున్నార. సమావేశ
వివరములకు గూడ గాంధీగారు శాస్త్రిగారికి తె
లియ జేయుచున్నాడు (ఆ. తె.)

మదరాసు, అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి.

